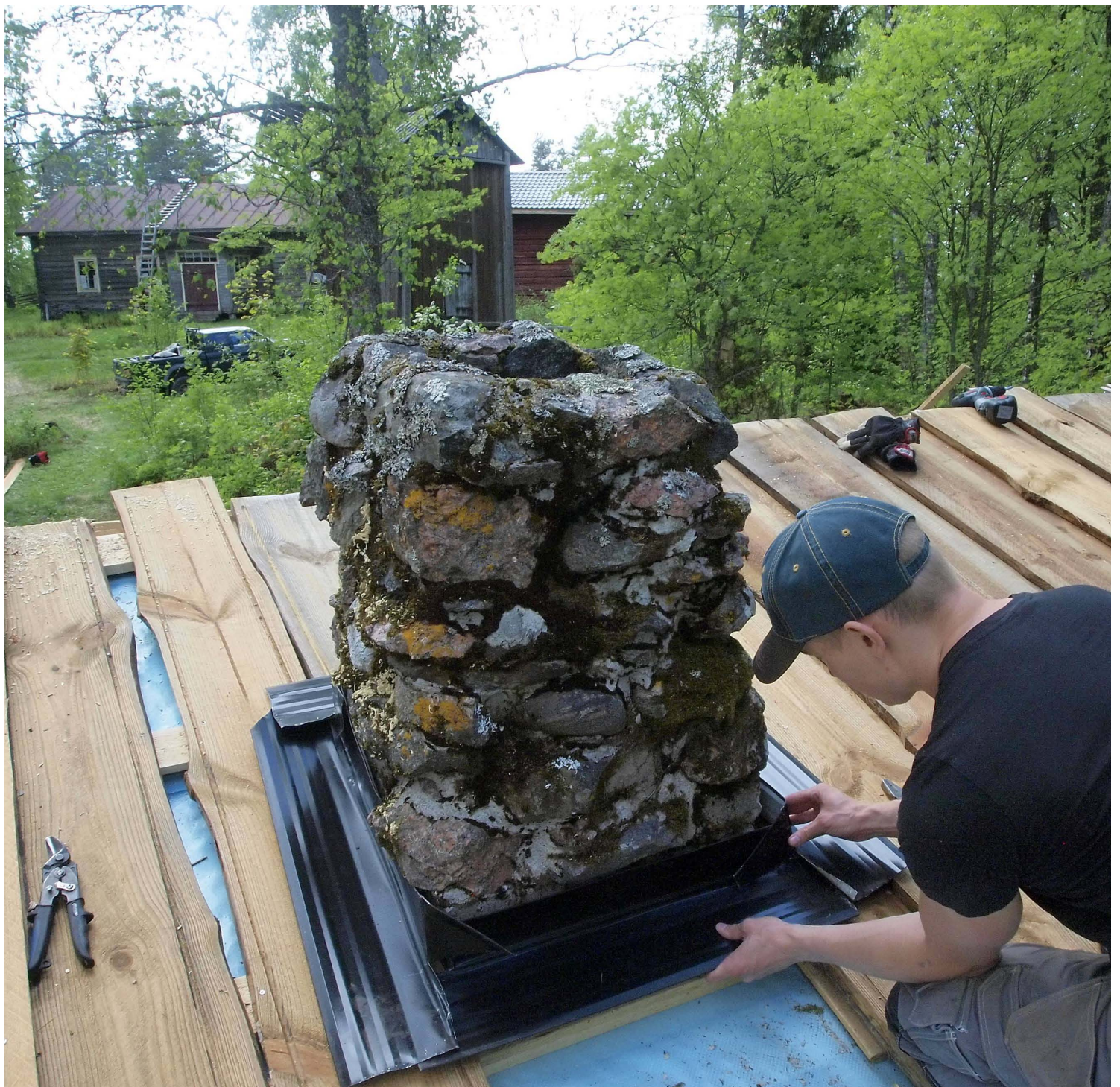

Museoviesti

2016

ETELÄ-KARJALAN MUSEO

Etelä-Karjalan museo

**LAPPEENRANTA
2016**

Sisältö

AIKAKONEELLA TULEVAISUUTEEN	5
MUSEOMATKALLA PIETARISSA	6
SALPALINJAN OPPAIDEN MATKASSA	8
TERVETULOA HISTORIALLISEN KASVILLISUUDEN LÖYTÖRETKELLE!	11
RESTAUROIJAT TÖISSÄ KOTKANIEMESSÄ	12
HAKAMÄEN TORPAN KATTO	18
KOKOELMAT LIIKKEESSÄ	24
ETELÄ-KARJALAN MUSEON NÄYTTELYT 2017	28
HALUATKO PUKEUTUA KANSALLISPUKUUN?	30

Museoviesti

Julkaisija:	Etelä-Karjalan museo PL 239 53101 Lappeenranta puh. (05) 6162261
Toimittaja:	Riina Nurmio riina.nurmio(at)lapeenranta.fi
Taitto:	Tuomas Nokelainen/Etelä-Karjalan museo
Kansikuva:	Savitaipaleen Hakamäen torpan katto uusittiin kesällä 2016. Savuhormin reunuksia suunnittelemassa Eetu Hölsä. Lue lisää sivuilta 18-23. Kuva: Ismo Hölsä.

© Etelä-Karjalan museo, 2016

ISSN 0358-9897

Lappeenrannan kaupungin museot

www.lappeenranta.fi/museot
www.facebook.com/lappeenrannanmuseum
www.instagram.com/lappeenrannanmuseum

Etelä-Karjalan museoportaali

www.etelakarjalanmuseum.fi

Lappeenrannan museoiden Finna-näkymä:

<https://lappeenrannanmuseum.finna.fi>

Elävä Eteläkarjalainen Museoympäristö -blogi

www.elavamuseo.blogspot.com

Aikakoneella tulevaisuuteen

Oletko koskaan haaveillut aikakoneesta? Minä haluaisin matkustaa katsomaan kolmenkymmenen vuoden päähän, tutustumaan tulevaisuuden museoon. Olen tämän vuoden aikana osallistunut moniin työpajoihin ja keskustelutilaisuuksiin, joissa museotoiminnan tulevaisuutta on yritetty ennustaa, joten olisi aika hykerryttävää nähdä ihan tältä istumalta, ovatko käsityksemme osuneet edes sinne päin.

Kevättalvella järjestetty museoalan tulevaisuusverstaas paukutti selvää viestiä: Museoilta odotetaan paljon enemmän yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa sekä asettumista alttiiksi vuorovaikutukselle ja mielipiteille. Lisäksi meidän olisi terävöitettävä rooliamme, otettava enemmän kantaa ja arvioitava asiantuntijuutemme uudelleen. Museoiden auktoriteettirooli onkin muuttumassa hyvää vauhtia asiantuntevan mahdollistajan rooliksi. Nämä voisivat olla museoalan tulevaisuuden hyveitä.

Syksyllä museoalan teemapäivillä julistettiin, että tulevaisuutta tehdään nyt. Tulevaisuusvisio ei toteudu, jollei jo tänään toimita sen mukaisesti. Muutosten pitää antaa tapahtua ja lähteä toimimaan toisin. Esteiksi saatavat nousta museoalan yleisimmät synnit, joita tuntui löytyvän. Klassisia olivat ylpeys (kaiken maailman karvahatut!), kateus (miksi nuo saavat rahaa ja me emme?), viha (kukaan ei ymmärrä meitä!), laiskuus (näinhän me on aina tehty), ylensyönti (kyllä tänne yksi ompelukone vielä mahtuu!), himo (totta kai museolta pitää pyytää tästä lausunto) ja käänteisenä syntinä turha vaatimattomuus (palveluhan ei maksa mitään ja kahviakin saa).

Suomen Museoliiton laatimassa tulevaisuuden toimintaympäristöanalyysissä todetaan, että muutospaineissa menestyminen edellyttää museoilta tulevaisuudessa jatkuvaa oman toiminnan arviointia, priorisointia, museotyön monialaistumista, uutta luovaa otetta ja digitalisoinnin täysipainoista hyödyntämistä. Lisäksi työpaikan yhteishenkeen, hyvinvointiin ja joustavuuteen on panostettava yhä enemmän, mikäli aikoo museona kukoistaa. Digitaalisuuden myötä tulevaisuuden museoista tulee yhä enemmän medioita, joilta odotetaan myös globaaleja palveluita useammalla kielellä.

Sitra arvioi vuoden 2016 megatrendilistauksessaan, että tällä hetkellä maailmassa eletään yhtä suurta muutosta kuin teollisen vallankumouksen aikana konsanaan. Ihmiskunta voi muuttua tulevan kolmenkymmenen vuoden aikana enemmän kuin viimeisen kolmensadan vuoden aikana yhteensä. Uhkakuvien lisäksi tulevaisuus tuo toki myös monia mahdollisuuksia. Nämä megatrendit, uudet teknologiat, globaali keskinäisriippuvuus ja kestävyyskriisi vaikuttavat luonnollisesti myös museoihin.

Anteeksi vain, mutta oloni on nyt kuin kyselyikäisellä lapsella. Tulevaisuus vaikuttaa niin kiinnostavalta, että haluaisin tietää ainakin muutaman asian:

Kuinka tulevaisuuden rahat jaetaan? Onko tulevaisuudessa rahaa, vai siirrymmekö vaihtamaan palveluksia toisillemme? Museo tuottaa kulttuuripalveluja hoivatyötä tukemaan ja saa vastineeksi työntekijöilleen terveyspalveluja vanhuuden turvaksi.

Kuka tulevaisuuden museot omistaa vai onko omistajuus yhteisöillä ja ihmisillä, ihmiskunnalla? Onko omistaminen edes tulevaisuudessa tärkeää? Missä bisneksessä museot ovat mukana? Onko niin, että kysymys on turha, sillä ilman museoiden tuottamaa yhteiskunnallista voimavaroja palvelua, kulttuuriosaimista ja ajallista perspektiiviä globaaleihin kriiseihin, maailmassa ei olisi enää bisneksiäkään? Onko museo tulevaisuuden yhteiskunnan tärkein yhteiskuntarauhanturvaaja?

Vaikka nämä esittämäni kysymykset vaikuttavat aika utopistisilta, voi hyvin olla, että jonain päivänä joku niistä onkin totta. Ilman aikakonetta pitää vain malttaa mielensä ja sallia muutoksen tapahtuminen avoimin mielin.

Ehkei tulevaisuutta kannatakaan ennustaa, koska se on nähtävissä kaiken aikaa. On vain avattava silmät.

Päivi Partanen
Museotoimenjohtaja

Tuija Nyrhi

Museomatkalla Pietarissa

Perjantaina syyskuun 2. päivänä heti aamuyhdeksän jälkeen alkoi Lappeenrannan Matka-keskuksen luo kerääntyä reippaannäköistä porukkaa aikeenaan startata Lappeenrannan museoiden matkalle Pietariin. Meitä lähtijöitä oli reilut parikymmentä, ja oppaiksemme lähtivät museoiden puolesta Satu ja Riina. Edessämme oli bussimatka - istumista siis tiedossa moneksi tunniksi - mutta määränpäässä odotti monta mielenkiintoista museota. Matkasääkin oli mitä mainioin. Sekin tuntui nyt syyskuun alussa suosivan matkaamme, vaikka kesä oli ollut sateinen ja harmaa.

■ Pavlovskin palatsin piha. Kuva: Riina Nurmio/ EKM.

Pietariin saavuimme vähän mutkikkaan matkan jälkeen sen verran aikataulustamme myöhässä, että normaalin hotelliin majoittumisen sijasta ajoimme ensi töiksemme suoraan kaupungille jaloittelemaan ja lounastamaan. Sitten suuntasimme ensimmäiseen retkikohteeseemme Pietarin pienoismallimuseoon, Petrovskaja Akvatorijaan. Vaikka meillä Lappeenrannassa on oma upea pienoismallimme vanhasta Viipurista, päihitti tämä vanhaa Pietaria kuvannut pienoismalli kyllä omamme menneiden tullen. Se on kooltaan todella suuri, vesialueet ovat ihan oikeaa vettä, katulamput loistavat, hevoskärryt liikkuvat kaupungilla, savu tupruaa talojen piipuista jne. NykYTEKniikkaa on siis käytetty hienosti pienoismallin toteutuksessa.

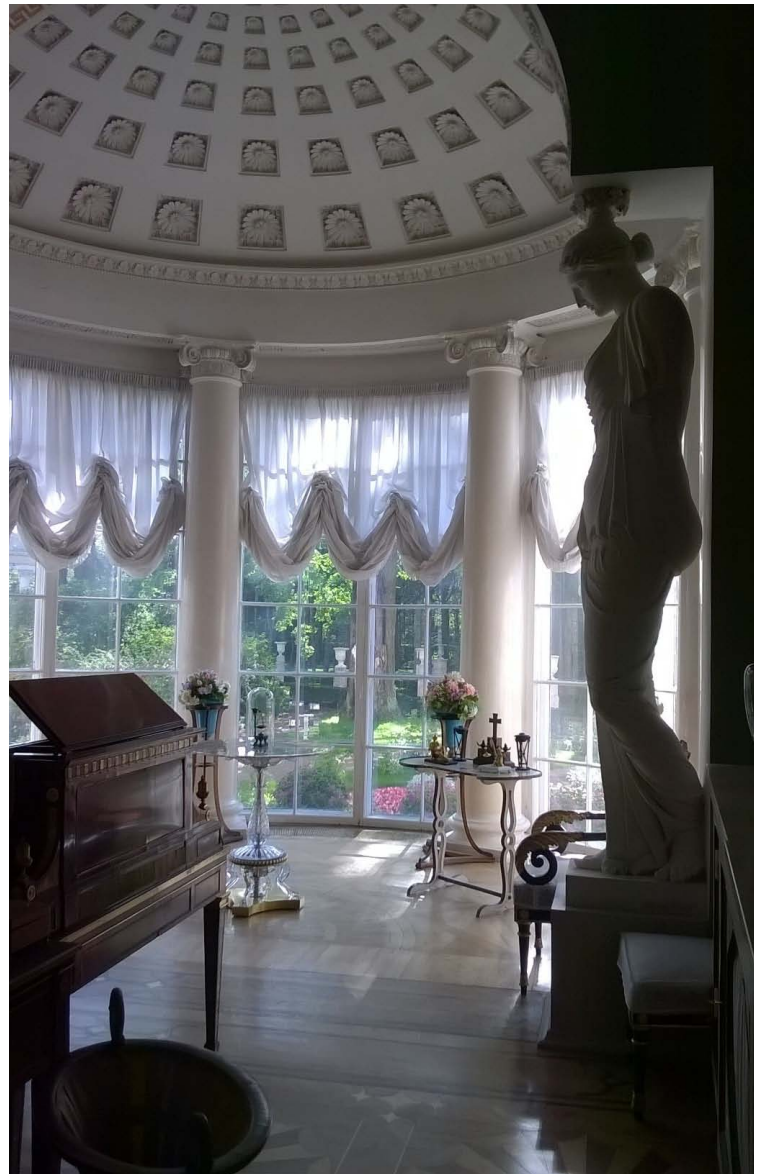
Pienoismallimuseosta lähdettyämme oli lopulta aika majoittua hotelliin. Sen jälkeen itse kukin vietti iltaa omalla tavallaan ennen kuin oli aika painaa pää tynnyyn ja nukkua hyvin, jotta jaksaa seuraavan päivän koitokset.

Lauantaiamu koitti upean aurinkoisena ja lämpimänä. Oli hienoa lähteä tutustumaan museomatkamme pääkohteeseen, Pavlovskin palatsiin. Se sijaitsee noin 30 km Pietarista etelään. Aamu oli liikenteessä rauhallinen, joten lähestyimme palatsialuetta niin hyvissä ajoin, että saatoimme tehdä kierroksen Tsarskoje Selon eli nykyisen Pushkinin kaupungin alueella ennen määränpäätämme. Niin näimme ulkoapäin myös Aleksanterin palatsin ja vilahduksen Katarinan palatsista. Hienoa! Kierroksen jälkeen jatkoimme Pavlovskiin, jossa meidät otti vastaan paikan varajohtaja. Hän toimi paljolti myös oppaanamme siellä. Mukana oli kyllä pari muutakin opasta, ja kaikki he tuntuivat osaavan hyvin asiansa.

Pavlovskissa meitä pidettiin kuin kukkaa kämmenellä. Tunsimme olevamme todella odotettuja vieraita. Kiitos siitä kuuluu varmaan museoiden väliselle yhteistyölle. Näimme sellaisiakin paikkoja, joihin ei suinkaan kaikilla ryhmillä ole mahdollisuutta tutustua. Palatsi on iso ja upea ja sen puistoalue todella laaja, noin 600 hehtaaria. Itse asiassa se on Euroopan suurimpia puistoja, ellei peräti suurin. Tutustuttuamme palatsin julkisiin tiloihin kävimme lounastamassa palatsin ravintolassa, minkä jälkeen tutustuimme vielä keisarinna Maria Fjodorovnan yksityisiin asuintiloihin ja palatsin puistoon.

Pavlovskin palatsilla meillä meni rattaisti koko päivä. Paikka miltei mykisti meidät loistokkuudellaan. Paluumatka hotellille Pietariin meni kaikkea nähtyä ja koettua sulatella. Päivän pituudesta ja paljosta kävelystä huolimatta suurin osa porukastamme lähti vielä retken jälkeen joko kävelemään kaupungille tai risteilemään kanaville. Pitihän matkasta ottaa irti kaikki mahdollinen.

Säiden puolesta hienon alkumatkan jälkeen matkamme viimeinen päivä sunnuntai koitti sateisena ja harmaana. Harmaus ei kuitenkaan meitä haitannut, kun suunnistimme retkemme viimeiseen viralliseen kohteeseen, Shuvalovin palatsissa sijaitsevaan Fabergé-museoon. Se oli kaikkien

■ Maria Fjodorovnan työhuone Pavlovskin palatsissa. Kuva: Riina Nurmio/ EKM.

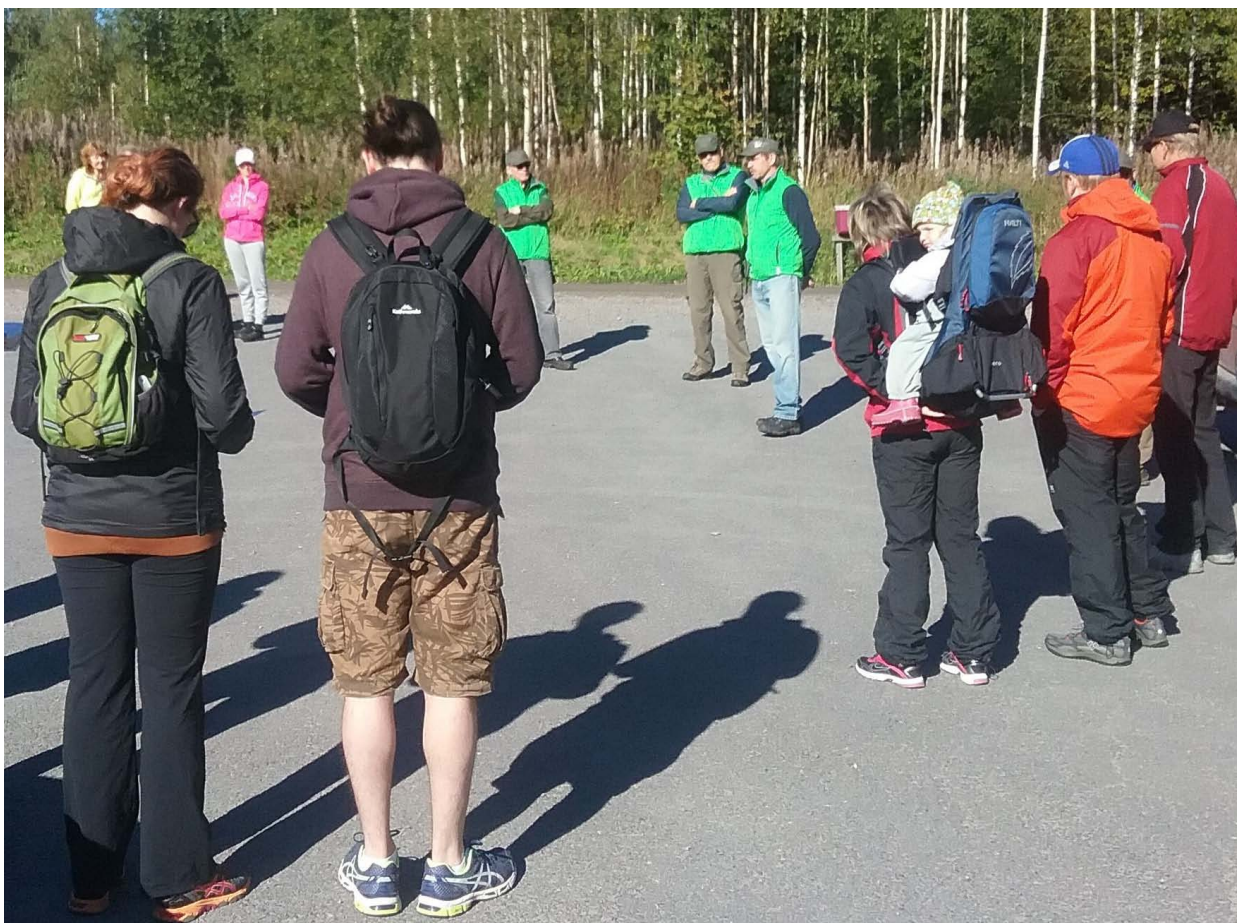
muiden käymiemme paikkojen tavoin todella näkemisen arvoinen. Joidenkin mielestä se oli jopa matkamme upein kohde. Hyvin monet meistä varmasti jo ennestään tiesivät ja tunsivat Fabergén pääsiäismunat, mutta Fabergé on paljon muutakin. Sen me kaikki saimme nyt nähdä omin silmin.

Fabergé-museon jälkeen meillä oli jäljellä enää kotimatka ja matkan varrella lounas Viipurissa. Alkumatkan ajan satoi välillä enemmän, välillä vähemmän, mutta saimme silti nähdä Terijoen hienot hiekkarannat ja uudet uljaat ”dat-sat”. Viipurissa pidetyn lounastauon aikana aurinko tuli taas esiin, joten loppumatka sujui hyvässä säässä ja kaikin puolin tyytyväisin mielin. Oli nähty upeita museoita Pietarissa. Kiitos siitä oppaillemme ja bussimme kuljettajalle Jarille, joka kyyditsi meitä tynnosti ja turvallisesti koko kolmipäiväisen matkamme ajan.

Elina Lyijynen

Salpalinjan oppaiden matkassa

Vuonna 2012 valmistunut Salpalinjan inventointi tuotti korsujen sijainnit kaikkien tietoon ja sen antamalla tiedoilla kohteita voi etsiä jokamiehenoikeuksien rajoissa. Epämääräinen kaivanto, louhittu kalliohauta tai betoninen rakennelma metsässä ei kuitenkaan avaa salojaan helposti ilman asiantuntevaa opasta, joka osaa johdattaa korsulle turvallisinta reittiä. Lukituissa, hieman salaisissakin paikoissa käyminen saattaa onnistua oppaan johdolla. Lisäbonuksena tulevat paikalliset tarinat Salpalinjan rakentamisen ajalta.

■ Veijo Immonen ja Markku Kaulio aloittamassa opastusta Salpalinja Trail Run tapahtuman yhteydessä 28.8.2016.

■ Veijo Immonen ja Elina Lyijynen tutustumassa Joensuun Bunkkeri-museoon opaskoulutuksen aikana vuonna 2014.

Opastaminen Salpalinjalla on yhdistelmä teknistä tietämystä Salpalinjan rakenteista, sen rakentajista ja paikallisesta historiasta sekä maaston tuntemusta. Oppaat toimivat maastokäyntien lisäksi myös museoissa ja muissa esittelykohteissa ja tällöin he kertovat tarinoita opastaulujen tekstejä syvemmin tai keskittyvät johonkin esiteltävään osa-alueeseen tarkemmin. Mistä oppaat ovat sitten hankkineet tietonsa? Se on vaatinut omaa aktiivisuutta ja mielenkiintoa asiaa kohtaan. Keinoja ovat olleet opaskoulutukset ja luennot, alan museoissa käyminen, kirjallisuuden lukeminen, arkistojen tutkiminen, paikallisten tarinoiden kuunteleminen sekä ahkera maastossa ja kohteissa liikkuminen. Hienointa on, että kokeneet oppaat jakavat oppejaan ja vinkkejään uusille oppaille.

Kaakkois-Suomen alueella on kymmeniä oppaina sivutoimisesti tai ajoittain toimivia henkilöitä. Osa heistä oli mukana perustamassa Salpalinjan Oppaat ry:tä vuonna 2015 Lappeenrannassa. Tarve yhdistyksen perustamiselle syntyi vuonna 2014 Lappeenrannassa ja lähikunnissa järjestetyn opaskoulutuksen myötä. Etelä-Karjalan alueelta puuttuvat toimintaa tukevat erikoismuseot, joten oppaiden oli järjestädyttävä markkinoidakseen itseään. Yhdistyksen tehtävänä on lisäksi levittää tietoa Salpalinjasta, välittää oppaita ja kouluttaa jäsenistöään. Jäseniä on tällä hetkellä parikymmentä, pääosa on Kaakkois-Suomesta ja muutama myös kauempaa.

Tapahtumia vuonna 2016

Yhdistyksen toimintaa aloiteltiin vuonna 2015 ja tänä vuonna yhdistyksen jäsenillä on ollut opastuksia vajaat 30 kappaletta pääasiassa Lappeenrannan, Lemminkäisen ja Luumäen alueella. Opastuksia on ollut joko eri tapahtumien yhteydessä tai yksittäisinä opastuksina. Yhteensä oppaat ovat tutustuttaneet Salpalinjaan reilut 550 henkilöä tämän vuoden aikana. Lisäksi yhdistyksen oppaita on ollut aktiivisesti mukana vuosittaisessa Salpavaelluksessa ja RUK:n opastuksissa Virolahden Harjussa.

Oppaille uusi kokemus oli elokuun lopulla järjestetty polkujuoksutapahtuma Salpalinja Trail Run Lappeenrannan Ruoholammella. Tapahtuman pääjärjestäjänä oli Raja-Karjalan Suunnistajat ja yhteistyökumppaneina olivat mm. paikallinen asukasyhdistys, Salpalinjan Oppaat ja Rutolan VPK. RaKaS:lle valmistui Salpalinjan läheisyydestä uusi suunnistuskartta ja tälle alueelle juoksutapahtuma sijoitettiin. Tapahtuman nimellä haluttiin kunnioittaa historiallista monumenttia ja oheistoimintana tarjottiin opastus lähialueen kohteisiin. Salpalinjan esittelyihin osallistui 85 henkilöä Rutolassa ja Ruoholammella. Opastuksista ja järjestelyistä vastasi kahdeksan yhdistyksen jäsentä. Vuoden 2016 polkujuoksutapahtuma oli kokeilu, jolla testattiin juoksijoiden kiinnostusta asiaan sekä luotiin kilpailuo-

ganisaatio. Kokemukset olivat kaikin puolin positiiviset. Juoksijoita oli lähes 200, organisaatio toimi erinomaisesti ja yhteistyö eri yhteisöjen välillä toimi saumattomasti. Voidaan olettaa, että tapahtuma saa jatkoa myös tulevana kesinä onnistuneen avauksen myötä.

Esittelyssä kaksi Salpalinjan opasta

Tyypillinen opas on maastossa joko työn tai harrastuksen muodossa liikkuva. Lisäksi heille on yhteistä kiinnostus sotahistoriaa kohtaan. Oppaiden moninaiset taustat ovat kuulijoille rikkaus, samasta paikasta saattaa kuulla erilaisia tarinoita eri kertojilta. Osa kertoo rakentajista enemmän, toinen taas tekniikasta, joskus eläydytään työhön yksityiskohtia myöten ja kohta on jo taas yksi estekeivi pystytystä myöten valmiina. Reservinupseerin arvo tuo uskottavuutta kerrottaessa vihollisen hyökkäyksen torjunnasta. Vastavasti naispuolisen oppaan, heitäkin joukossa on, eläytyvä kertomus asumisolosta usvaisesti huuruavassa luolassa tai korsussa luo toisenlaista tunnelmaa.

Lappeenrantalaiset Veijo Immonen ja Markku Kaulio tulivat mukaan toimintaan vuonna 2014 pidetyn opaskursin innoittamina. Maastossa liikkuminen on heille tuttua. Veijolle rajavartiolaitoksessa palveluksen myötä ja Markulle suunnistusharrastuksen kautta. Muutama kysymys heille.

Miksi lähditte mukaan opaskurssille?

Veijo: Asun perheeni kanssa Lappeenrannassa Ruoholammen asuntoalueella, jota Salpalinja halkoo. Olen koko ikäni, ehkä ammattinikin vuoksi, ollut kiinnostunut sotahistoriasta. Osallistuin ensin luentosarjaan Suomen linnnoittamisesta eri aikakausina, jonka jatkoksi oli mahdollisuus pyrkiä opaskurssille.

Markku: Kun siirryin varsinaisesta työelämästä pois, jäi paremmin aikaa omistautua kiinnostaville harrastuksille. Olen selvitelty viime sotien aikaa ja miten se kosketti isäni ja äitini sukuja. Sodanaikaiset tapahtumat ovat aina kiinnostaneet, mutten ole pureutunut mihinkään osa-alueeseen kovin tarkasti isäni sodanaikaisia kokemuksia lukuun ottamatta. Opaskurssi sattui oikein sopivaan aikaan ja oli mukava perehtyä Salpalinjan tapahtumiin ja historiaan. Kurssilla sai mukavasti perustiedot Salpalinjasta erinomaisen asiantuntijoiden välityksellä.

Kuinka paljon olette olleet mukana opastuksissa ja muissa tapahtumissa?

Veijo: Olen kurssin jälkeen toiminut oppaana Salpavaelluksella Miehikkälässä sekä RUK:n kurssien opastuksissa Virolahden Harjussa. Lisäksi olen tehnyt opastuksia pääasiassa Lappeenrannassa Rutolan alueella. Mutta kuten sanotaan, ”Työt haittaavat harrastuksia”. Intoa ja halukkuutta olisi enemmänkin, mutta päivätyö ja perhe asettavat omat rajansa harrastustoiminnalle.

Markku: Laskujeni mukaan olen ollut tänä vuonna oppaana kahdeksassa tapahtumassa Lappeenrannassa. Kolmessa

■ Salpalinja-opas Markku Kaulio

tapahtumassa olen toiminut järjestäjän roolissa. Lisäksi olen tänä vuonna ollut kolmella RUK:n opastuksella Harjussa.

Mitä olette oppineet tänä aikana?

Veijo: Opaskurssilta sain korvaamattoman rautaisannoksen tietoa Salpalinjasta, sen suunnittelusta, vaiheista sekä rakentajista. Paljon jäi kuitenkin vielä opiskeltavaa. Koke-neempien oppaiden neuvot ja kokemukset, itse maastossa tekemäni havainnot eri kohteista sekä tutustuminen Salpalinjaa ja sen vaiheita käsittelevään kirjallisuuteen ovat antaneet runsaasti lisätietoa mielenkiintoisesta aiheesta, josta ei varmasti koskaan tule tietämään tai oppimaan kaikkea. Perehtyminen jatkuu edelleen.

Markku: Opastuksissa on saanut oppia, että koskaan ei tiedä likimainkaan kaikkea Salpalinjasta ja tietoa tulee jatkuvasti lisää. Mukavinta on, jos opastettavan ryhmän sisällä on välitön keskusteleva ilmapiiri, jolloin opastuksetakin tulee nautittava. Sen olen oppinut, etten voi tietää tai muistaa kaikkea, mutta yleensä jokaisesta kohteesta on aivan riittävästi kerrottavaa. Aikataulu yleensä tekee rajat. Uskon oppineeni sujuvan perusopastuksen ainakin tutuissa paikoissa. Minua kiinnostavat tekniset tiedot, mutta niitä pitää sopivassa suhteessa sisällyttää opastukseen. Kun yrittää eläytyä vuoden 1939 tai 1944 tilanteisiin, voi kuvitella miten vakava tilanne oli, miten se vaikutti alueen asukkaisiin ja Salpalinjan rakentajiin. Oltiinhan vaarassa menettää koko isänmaa ja sen eteen haluttiin tehdä kaikki mahdollinen.

Kuten haastateltavat toteavat, oppaaksi ei opi yhdellä kertaa ja se vaatii harjoitteluakin. Uutta tietoa löytyy koko ajan ja sitä jaetaan auliisti oppaiden kesken. Tällöin myös opastettavat saavat kuulla uusia tarinoita.

Jos olet kiinnostunut oppaiden toiminnasta tai varamaan oppaan maastoon, niin lisätietoja ja yhteystiedot löytyvät Salpalinjan oppaiden kotisivuilta www.salpalinjanoppaat.fi tai **Salpalinjan Oppaat facebook-sivulta**.

Kirjoittaja Elina Lyijynen on Salpalinjan Oppaat ry:n sihteeri. Valokuvat ovat joko yhdistyksen kotisivuilta tai jäseniltä.

Tervetuloa historiallisen kasvillisuuden löytöretkelle!

Mistä ovat Linnoituksen kasvit tulleet? Linnoituksessa on lukuisa joukko kasveja, jotka ovat tulleet sinne jo satoja vuosia sitten, jopa viikinkiajalla. Kasveihin vuosien takaa on ollut mahdollista tutustua kesäkuun alusta lähtien mobiilioppaan avulla. Linnoituksen alueen kauniista kasvillisuudesta löytyy niin parantavia kuin myrkyllisiäkin kasveja, ja monet kasvit kertovat Linnoituksen alueen pitkstä historiasta.

Lappeenrannan museot on yhteistyössä Suomen luonnonsuojeluliitto Etelä-Karjala ry:n ja Lappeenrannan seudun luonnonsuojeluyhdistyksen kanssa tehnyt Linnoituksen alueen monipuoliseen historialliseen kasvillisuuteen johdattavan mobiilioppaan.

Nettisivulta **tarinasoitin.fi/linnoituksenkasvillisuus** löytyvän oppaan avulla kasvillisuuteen voi tutustua paikan päällä tai vaikka omalta kotipihalta käsin.

Kierroksia on kolme, Lasten kasvikierros Linnoituksessa, Kasviahistoriallinen linnoitus - asutuksen kylkiäiset ja Venäläisen kasvivallan aika - näkymiä Kaspianmeren aroille. Voit valita itsellesi sopivimman tai kiertää vaikka kaikki. ■

■ Suopayrtti. Arvostettu rohdoskasvi tuotiin Suomeen jo 1600-luvulla, ja sen käyttö yleistyi 1700-luvulla.

Jaana Ahonen

Restauroijat töissä Kotkaniemessä

Presidentti Svinhufvudin kotimuseon Kotkaniemen korjaushanke käynnistyi vuonna 2016 heinäkuun lopulla. Senaatti-kiinteistöt peruskorjaa ja osin myös uudistaa Luumäellä sijaitsevan kotimuseon. Ennen vuoden vaihdetta päärakennus saa uuden vesikatteen ja ensi kesänä julkisivut maalataan. Lisäksi keittiöpäättyyn tehdään talven aikana kahvila, uusi keittiö ja yleisö-wc:t. Toiseen kerrokseen on suunniteltu kokous- ja juhlatiloja. Myös puutarha on tarkoitus palauttaa pääpiirteissään entiseen asuun.

■ Kotkaniemen tapetteja 1920- ja 1930-luvuilta. Salin siniharmaaseen lehvätapettiin liittyy leveä jugend-henkinen reunanauha.

■ Pääsuunnittelija Hanna Lyytisen kanssa tarkasteltiin sisäöviin ja ikkunoihin tulevia värejä.

Pehr Evind Svinhufvud toimi Suomen kolmantena presidenttinä vuosina 1931-1937. Museohuoneiden interiöörit kunnostetaan tuon ajan henkeen. Osa sisäpinnoista oli kuitenkin vielä 1930-luvulla edellisen vuosikymmenen asussa, joten myös 1920-luku tulee näkymään kotimuseossa.

Pääosa urakoitsijoista tulee lähiseudulta ja yhteistyötä tehdään myös alan oppilaitosten kanssa. Restaurointiosuuskunta Kymen Karmiinin vastuulla ovat vanhojen pintojen väri- ja tapettitutkimukset, ikkunoiden kunnostusurakka sekä iso osa museohuoneiden restaurointitöistä.

Museohuoneet ovat säilyneet hyvin

Kotkaniemen on rakennuttanut vuonna 1898 Lappeen tuomiokunnan tuomari Alfred Thomé. P. E. Svinhufvud seurasi Thométa tuomarin virassa ja osti talon häneltä vuonna 1908. Ellen ja Ukko-Pekka muuttivat Kotkaniemeen kuuden lapsensa kanssa. Svinhufvudit ovat asuttaneet tilaa kolmen sukupolven ajan aina vuoteen 2000 asti, jolloin rakennus siirtyi Museoviraston hallintaan ja kotimuseo avasi ovensa yleisölle.

Nykyiset museohuoneet käsittävät lasiverannan, eteisen, työhuoneen, salin, ruokasalin, makuuhuoneen ja förmäkin sekä ns. verantahuoneen, josta on käynti rakennuksen

eteläpuolen verannalle. Paljon vanhoja pintoja on säilynyt, sillä esimerkiksi tapetoinnit ja lattiapinnat on pääsääntöisesti tehty aina edellisen päälle. Kotkaniemen asukkaat kaikkina vuosikymmeninä ovat myös kunnioittaneet vanhaa ja säilyttäneet alkuperäiset ikkunat, peiliövet, paneelikatot ja listoitukset. Ainoastaan muutamia kaakeliuuneja on purettu keskuslämmityksen tultua taloon. Lähtökohta oli siis mitä loistavin väri- ja tapettitutkimuksen kannalta.

Maanläheisiä värejä – kauniita tapetteja

Kotkaniemen lattioita, seinäpäälysteitä sekä ikkunoiden ja ovien värytystä tutkittiin jo vuonna 2015, ja tänä keväänä ja kesän aikana työtä jatkettiin ja tarkennettiin. Paikan päällä tehtyjen tutkimusten lisäksi myös vanhat valokuvat olivat korvaamaton apu, kun esimerkiksi löydettyjä tapetteja ajotettiin oikeille vuosikymmenille. Varsinkin 1920-luvulta oli useita valokuvia, joista saattoi nähdä tapetin kuvion tai lattiapinnan. Yllättäen myös Suomen Kuvalehden arkistosta vuodelta 1936 löytyi ennen julkaisemattomia kuvia, joiden avulla saatiin melko hyvä kokonaiskuva interiööreistä sekä uutta tietoa ja varmistusta mm. työhuoneen vanhasta linoleum matosta. (Kuva 5)

Erilaisia kauniita tapetteja löytyi esimerkiksi salista kahdeksan eri kerrosta, mutta myös muissa huoneissa on tape-

■ Leena Niinipuu poistaa tasoitetta verantahuoneen lattiasta.

■ Leena Niinipuu, Jenni Jokinen ja Aamu Koivistoinen irrottavat salin puitteita ja laittavat ikkunaan suojan.

toitu ahkerasti. Uusien tapettien ja värien suunnittelu on tätä kirjoitettaessa vielä kesken. Osaan tiloista on kaavailtu vanhan tapettimallin painattamista uudelleen ja jotkin huoneet saavat seiniin entistä mallia mahdollisimman paljon muistuttavan paperitapetin nykyisistä tarjolla olevista mallistoista. Digitapetin painattamista on suunniteltu makuuhuoneeseen, jolloin olisi mahdollista saada täsmälleen sama sinikukkainen tapettikuvio kuin huoneessa on ollut 1920-luvulta aina vuoteen 1936 asti. (Kuvat 1 ja 2)

Maanläheiset vihertävät ja ruskehtavat sävyt tullaan palautamaan sisäoviin ja ikkunoihin. Syksyn aikana tilaillaan arkkitehdin valitsemia erisävyisiä maaleja ja tehdään mallitöitä. Mielenkiintoista oli, että kaikissa huoneissa näytti olevan omanlaisensa sävy maailma ikkunoiden sisäpintoja myöten. Kenties ne oli aikoinaan valittu vanhimpien tapettien kanssa vähän sävy sävyyn - siltä ainakin vaikutti. (Kuva 10)

Löytöjä lattiatasoitteiden alta

Varsinaiset restaurointityöt aloitettiin loppukesästä lattiapinnoista, joista löytyi kaikkia viimeisen sadan vuoden aikana muodissa olleita materiaaleja kuten kuviomaalattua lautalattiaa, linoleum mattoa, maalattuja kovalevyä sekä uudempia korkki- ja muovimattoja ja parkettia. Joissain huoneissa oli myös käytetty asbestipitoisia mattoliimoja, jotka asbestipurkajat asianmukaisesti poistivat. Huoneista purettiin myös päällimmäiset muovimatot ja maalatut kovalevyt sekä salin parketti. Muutamista huoneista linoleumit oli jo aikoinaan purettu pois, mutta ruokasalin ”tähtilinoksi” nimetty linoleum matto ja eteisen linoleum olivat edelleen jäljellä - tosin päällemaalattuina. (Kuva 6)

Alkuperäiset maalatut lautalattiat olivat eteistä ja ruokasalia lukuun ottamatta tasoitettu ohuella laastikerroksella. Tasoitteiden poisto mekaanisesti oli melkoinen työsarka, jossa polvet ja kädet joutuivat koville. Taltat tylsyivät parissa tunnissa ja niiden teroittaminen oli lähes päivittäistä. Lopputulos oli kuitenkin palkitsevaa, sillä tasoitteiden alta makuuhuoneesta ja verantahuoneesta paljastui hienoa, osin ootrattua pintaa. Lattialankkuihin oli maalattu ruudutus ja seinän vierustoja kiertävä kehysviivoitus. Nämä olivat täysin uusia löytöjä ja suuri ihastuksen aihe kaikille. (Kuvat 3 ja 7)

Ikkunoille lisää ikää

Samaan aikaan lattiatasoitteiden poiston ja tutkimustöiden kanssa aloitettiin myös ikkunoiden kunnostusurakkaa. Valtaosa Kotkaniemen yhteensä yli 200 sisä- ja ulkopuutteesta on hyvässä kunnossa. Maalipinnat ovat toki rapistuneet ja myös joitakin puupaikkauksia joudutaan tekemään. Löytyipä myös parit lahonneet karmitkin toisesta kerroksesta. Mutta kaikki ikkunapuitteet ovat täysin kunnostettavissa ja kestävät entistytksen jälkeen varmasti vielä toiset sata vuotta. (Kuvat 4 ja 8)

■ Julkisivujenkin väritystä selvitettiin. Tässä näkyy vihreän nurkkalaudan vanhoja maali kerroksia.

■ Verantahuoneen lattialankkuihin maalatut kuviot alkavat paljastua muovimattojen alta.

■ Lattiatasoitteita poistettiin viidestä eri huoneesta yhteensä 140 m². Tunteja ja talttoja kuluikin melkoisesti! Tässä työn alla on presidentin työhuoneen lattia.

■ Ulkopuitteita odottamassa maalausta Kotkan verstaalla.

8.

■ Myös karmien kunnostus kuuluu ikkunaaurakkaan. Anne-Mari Junnola hiomassa toisen kerroksen ikkunakarmeja.

10.

■ Ikkunat eivät suinkaan ole alunperin olleet valkoiset. Lähes jokaisesta huoneesta löytyi omanlaisensa sävyt.

Ulkopuitteet saavat ”täysihoidon”, eli vanhat lasituskittaukset ja maalit poistetaan ja ikkunalasi irrotetaan. Puite saa toki vanhan lasinsa takaisin. Rikkinäiset lasit korvataan konevedetyllä uustuotantolasilla, joka aaltoilee vanhan ikkunalasin tapaan. Pellavaöljykitillä tehtyä lasitusta seuraa maalaus pellavaöljymaalilla kolmeen kertaan. Osalle sisäpuitteista riittää ”puolihoito”, jolloin lasia ei tarvitse irrottaa vaan vanhat kittaukset paikataan, puite hiotaan ja maalataan. Myös karmit kunnostetaan. Ikkunoiden restaurointi Kotkan verstaalla työllistää muutaman restauroijan usean kuukauden ajaksi. (Kuva 9)

Kokouksia ja koordinoitua

Kotkaniemen museohuoneiden restaurointityöt ovat siis vasta aluillaan ja suunnittelu värien ja materiaalien osalta vielä käynnissä. Loppuvuodesta aloitetaan seinien ja kattojen pohjatyöt tapetointitöitä ja kattojen maalausta varten. Yhteistyö rakennuttajan, suunnittelijoiden ja muiden urakoitsijoiden kanssa on ollut välillä hyvinkin tiivistä. Sähköpostikeskustelut käyvät toisinaan vilkkaina, paikan päällä ihmetellään uusia löytöjä ja mietitään ratkaisuja eteen tuleviin haasteisiin. Hankkeessa on paljon eri osapuolia, kokouksia ja koordinoitua. Siksi perustettiin erityinen restaurointikoordinaattorin tehtävä, jota restauroija Leena Niinipuu on hoitanut. Restaurointikoordinaattori osallistuu yhdessä rakennuttajan ja pääsuunnittelijan kanssa mm. restaurointiuurakan suunnitteluun ja aikataulun laatimiseen, etsii sopivia tekijöitä sekä järjestää ja valvoo opiskelijaryhmien harjoitustöitä paikan päällä. Tulossa on epäilemättä jännittävä ja mielenkiintoinen korjaushanke, joka valmistuu syksyllä 2017.

Jaana Ahonen
restauroija
Restaurointiosuuskunta Kymen Karmini

Teksti: Ismo Hölsä ja Riina Nurmio

Kuvat: Ismo Hölsä

Hakamäen torpan katto

Hakamäen museoalueen ruotusotamiehen torpan kattomateriaalina oli ondulinelevyä, joka ei oikein sopinut torpan ulkonäköön ja oli jo huonossa kunnossa. Samaa materiaalia oli ollut museotuvan ja luhtiaitan katoissa ja ne oli uusittu jo aikaisemmin pärekatoiksi. Tuulimyllyssä on lautakatto joka toistaiseksi on pitänyt vettä. Se kuitenkin pitäisi tervata taas uudelleen. Etelä-Karjalan museon maakuntatutkijan ja Savitaipaleen kotiseutuyhdistyksen välillä käytyjen keskustelujen jälkeen torppaan päätettiin tehdä lautakatto. Vaihtoehtoina olivat pärekatto ja malkakatto. Lautakattoon päädyttiin siitäkin syystä, että Kalevi Nurkka lahjoitti ensimmäiset 15 tukkia kattolautoja varten.

■ Lautoja sahataan tuppeen Kalevi Nurkan puista.

■ Lautoja kuorimassa ja taaplaamassa Matti Sorola Teuvo Tauti ja Niilo Nikkilä.

Lautakattoja alettiin tehdä 1700-luvun lopulla kaupunkitaloihin ja hienoimpiin maaseuturakennuksiin ja niistä kattomalli levisi muuhun käyttöön. Lautakatto tarvitsee alustakseen rakennuksen pituussuuntaiset vuoliaiset ja vuoliaisten alle kantaviksi rakenteiksi hirsiset päätykolmiot. Hakamäen torpassa on molemmat, sekä hirsiset päätykolmiot että vuoliaiset. Pärekattojen valtakausi alkoi vasta 1850-luvulla ja silloin alkoivat muuttua myös kattojen tukirakenteet. Pärekaton alla piti olla vaakasuorat ruoteet, jolloin sivuseinien varaan nojaavat kattotuolit ja niiden tukirakenteet yleistyivät.

Ensimmäisiä tukkeja sahailtiin talkoilla keväällä 2015 taipaarelaisen Pentti Neuvosen johdolla hänen sahallaan Ollikkalassa ja Kalevi Nurkan hakeyrytyksen laanilla. Mukana talkoissa olivat silloin ja kuten myös vuonna 2016 ainakin Matti Sorola, Teuvo Tauti, Torsti Kalola, Niilo Nikkilä, Tapani Lapatto, Kari Jukkara ja Ari Lindqvist, Eetu Hölsä sekä Ismo Hölsä. Aikaisin keväällä 2016 sahattiin

lisää lautoja Ismo Hölsän tukeista, kun epäiltiin, etteivät laudat välttämättä riitä. (Kuvat 1 ja 2)

Tuppeen sahatut laudat puhdistettiin ensin kuoresta vuolu-puukolla ja taaplattiin ilmavasti taapeliin kuivamaan. Talven ajan aikaisemmin sahatut olivat suojassa pressun alla. (Kuvat 3 ja 4)

Toukokuun alussa ruvettiin suunnittelemaan lautojen lajittelua ja riittävän kuivia päällyslautoja tervattiin. Tervaseoksessa oli kolmasosa hautatervaa, vernissaa ja pieneitärpättiä. Myös aluslaudat tervattiin yläpuoliltaan sen jälkeen kun niiden reunaosiin oli kaiverrettu noin sentin levyiset u-urat yläjyrsimellä. Alalautojen alapuolien terväämistä asiantuntijat Pentti Pylkkö ja Matti Sorola pitivät turhana ja tuulettumiskuivumista vain estävänä. Muutaman päivän kuluttua terväämisestä saattoi rakentamisen aloittaa. (Kuvat 5, 6 ja 7)

■ Laudan kuorta poistamassa Niilo Nikkilä.

■ Teuvo, Matti ja Torsti urittamassa ja tervaamassa kuivia lautoja.

■ Niilo Nikkilä latoo kattolautoja harvaan taapeliin kuivumaan.

■ Tervaa, mäntyärpättiä ja vernissaa – jokaista kolmasosa sekoitukseen.

■ Teuvo Tauti tervaa uritettuja alalautoja.

■ Aluskate ja harva pysty sekä vaakalautoitus alle.

■ Savuhormin kohta jätettiin viimeiseksi.

■ Museon opas viimeistelee räystäiden tervauksen.

Kattorakenteen kantokyky mietitytti katonlaittajia. Matti piti kantavuutta riittävänä, onhan entinen onduliinikin pitänyt lumen valumatta koko talven ylhäällä. Vähän entistä huopa-aaltolevyä painavampi paksu lauta puolitoista kertaisena pakostakin on. Lautojen alle tuli tiivis aluslauditus vaakaan ja alusräystäät menivät uusiksi. Lautakaton alle ajateltiin ensin laittaa ihan varmaa kattohuopaa, mutta palaverin jälkeen varattiin kevyempää kateainetta kaupasta. Matti vaihtoi sen myöhemmin normaaliin aluskatteeseen, koska sekin riitti hänen mielestään. (Kuvat 8 ja 9)

Aluskatteen päälle laitettiin ensin harvaan pystylauditus ilmarakoa varten, sitten harva vaakalauditus kattolaudan kiinnitykseen ja päällimmäisiksi tulivat leveät 32 mm paksut tuppeen sahatut laudat. Alimmaiset reunaoritetut laudat laitettiin pintasyyt ylöspäin kovertumaan ylöspäin reunoistaan ja päällimmäiset laudat laitettiin pintapuu alaspäin kovertumaan alaspäin, jolloin saumasta tulee mahdol-

lisimman tiivis. Matin ehdotuksen mukaisesti päällimmäisiin lautoihin nidottiin tervattua villalankaa tiivistämään saumaa.

Piipun mutkittelevan kupeen ympärille soviteltiin ensin pelti alalaudan päälle ja lopuksi Matti vielä veti huovan harjalle taivuttaen piipun reunasta. (Kannen kuva)

Katto oli tarkoitus tervata vielä toisen kerran kesän aikana, mutta se jäi, ei niin kovin tärkeänä hommana ensi kevättalvelle. Räystäiden aluset ja reunalaudat vedettiin laimealla tervalla harmaan hirren sävyyn. (Kuvat 10 ja 11)

■ Valmista.

Reija Eeva

Kokoelmat liikkeessä

Sisäilmaongelmat ovat vaikeuttaneet Lappeenrannan museoiden kokoelmatyötä jo vuosia. Museo on jo pitkään hakenut uutta säilytystilaa käytössä olevan sisäilma-ongelmasta kärsivän tilan korvaajaksi. Kokoelmia on tähän mennessä säilytetty monissa eri tiloissa, nyt tavoitteena olisi saada terveelliset ja käytännölliset tilat kokoelmille ja niiden parissa tehtävälle työlle. Jotta kaikki museon kokoelmat saataisiin saman katon alle, tilantarve olisi noin 3000 m². Vuoden 2016 alussa museo vuokrasi 300 m²:n väliaikaisen tilan, johon esineistöä on siirretty kevästä lähtien. Vaikka pieni helpotus tilaongelmaan saatiin, tulevaisuuden säilytystilakuviot ovat edelleen ratkaisematta.

■ Tiurun sairaalan potilashuoneen valaisimia. Kuva: Reija Eeva/ EKM.

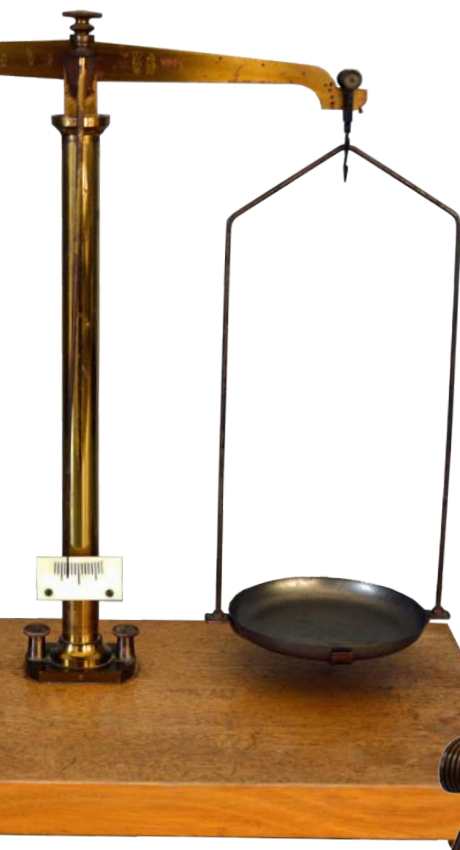
■ Kiukaita valmistavan Misan 20-vuotis-juhlatarjotin. Kuva: Jaana Kiero/ EKM.

■ Lääkepullo Rauhan kylpylä- ja sairaalamuseon kokoelmista.
Kuva: Reija Eeva/ EKM.

■ Parkkarilan päiväkodista museolle muuttanut hevonen.
Kuva: Jaana Kiero/ EKM.

■ Vaaka Rauhan kylpylä- ja sairaalamuseon kokoelmista.
Kuva: Reija Eeva/ EKM.

■ Lehmä vaunuineen Parkkarilan päiväkodista.
Kuva: Jaana Kiero/ EKM.

■ Torkkelin Osuusliikkeen toimitusjohtajan salin kalustoon kuuluva sohva.
Kuva: Reija Eeva/ EKM.

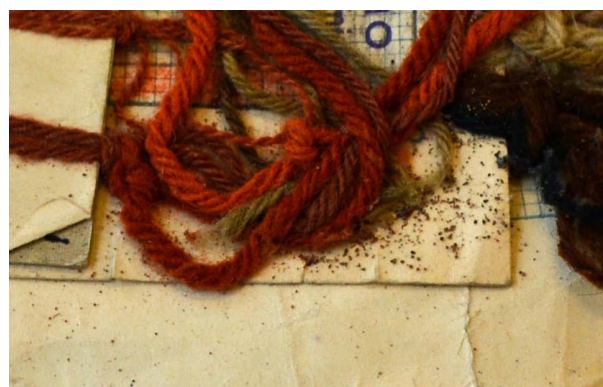
■ Valaisimen puhdistusta.
Kuva: Reija Eeva/ EKM.

Lappeenrannan museoiden esineistöä on siirretty uuteen säilytystilaan maaliskuusta lähtien. Esineistön käsittely vaatii normaalia enemmän työtä niiden oltua pitkään tiloissa, joissa on todettu sisäilmaongelma. Nyt vanhaa kokoelmatilaa tyhjennetään huone kerrallaan, ja jokainen esine puhdistetaan vanhaan säilytystilaan rakennetussa alipaineistetussa puhdistustilassa. Kaikki esineet imuroidaan, jotta niissä oleva pöly ja homeitiöt saadaan poistettua. Kovista materiaaleista valmistetut esineet pyyhkitään lisäksi pesuaineliuokseen kostutetulla liinalla. Puhdistamisen jälkeen esine pakataan väliaikaisesti kuljetusta varten ja siirretään uuteen säilytystilaan. Tekstiilit ja muu orgaaninen esineistö pakastetaan, jos niissä näkyy merkkejä tuhohyönteisistä.

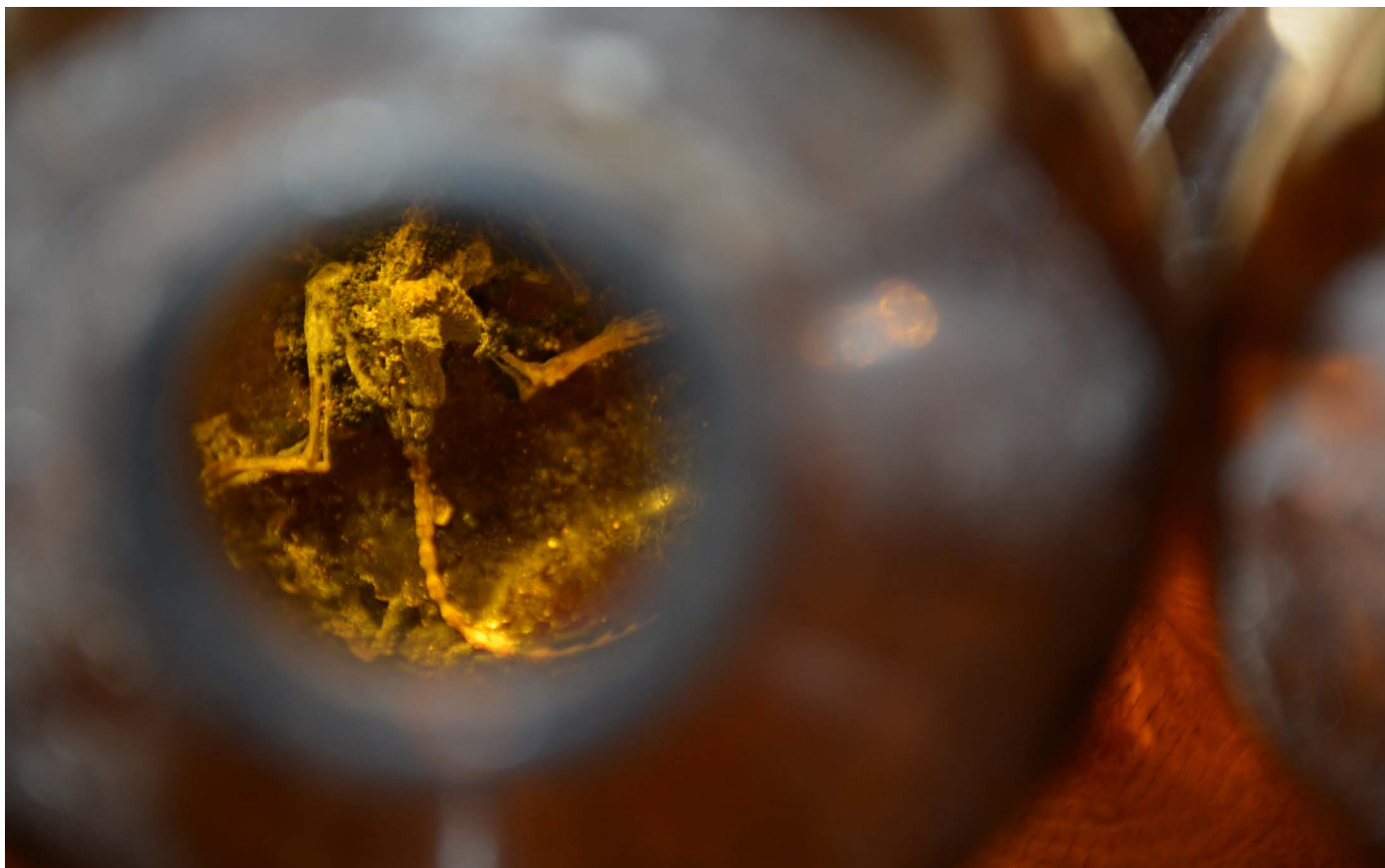
Uudessa säilytystilassa esineen tiedot etsitään museon käytössä olevasta Musketi -kokoelmahallintajärjestelmästä. Projektin aikana kaikki ne esineet kuvataan, joista ei ole olemassa kuvaa. Myös esineen kunto päivitetään Musketiin. Esineen luettelointitiedot tarkistetaan ja tarvittaessa tietoja täydennetään. Lopuksi varmistetaan, että kaikki tiedot ovat Musketin oikeissa kentissä, jotta esineen tiedot voidaan julkaista museon Finna -asiakasnäkyvässä. Tällä tavalla kokoelmat saadaan nykyistä paremmin saavutettaviksi. Kaiken tämän jälkeen esine pakataan sen vaatimalla tavalla ja sijoitetaan uuteen sijaintipaikkaansa kokoelmatilan hyllylle. Esineen sijainti kokoelmatilassa merkitään vielä Musketiin, jotta esine löydetään, kun sitä seuraavaksi tarvitaan tutkimusta, lainaa tai näyttelyä varten.

■ Laura Korpikaivo-Tammisen kodin valaisin ennen puhdistamista. Kuva: Reija Eeva/ EKM.

■ Koin aiheuttamia vaurioita Laura Korpikaivo-Tammisen taidekutomon malleissa. Kuva: Reija Eeva/ EKM.

■ Muumioitunut hiiri maitopullossa.
Kuva: Riikka Jäväjä/ EKM.

Kommentti: Kokoelmatyön makaaberi puoli

Kokoelmien siirtäminen ja inventointi on poikkeustila! Se on raskasta ja likaista työtä, ja homepölyn peittämien esineiden kanssa työskentely jopa vaarallista. Inhon värisyksiltä ei ole kokoelmia siirtäessä välttytty. Maitopullon pohjalle muumioitunut hiiren raato on saatava pois pullost. Koinjätöksillä kuorrutettu arkistomateriaali on puhdistettava, jotta jätökset eivät houkuttele lisää tuhohyönteisiä. Liian painavat esineetkin on jonkun siirrettävä, vaikka kohtuuton voimailu alkaakin kolottaa hentojen neitosten selkiä.

Oikotietä ei ole! Kun kokoelmia on säilytetty pitkään alarvoisissa tiloissa, tulos näkyy esineiden huonona kunnossa ja tarpeettomana lisätyönä esineiden puhdistamisessa. Huonot säilytystilat eivät anna armoa - kaikkea ei ehditä enää pelastaa. Kokoelmasiirron aikana on tullut selväksi, että kokoelmat eivät säily, jos niihin ei varata riittävästi resursseja. Resurssit tarkoittavat asianmukaisia tiloja, kunnan työvälineitä, ammattitaitoista henkilökuntaa ja riittävästi aikaa tehdä työ ammattimaisesti. Yli 30 000 esineen käsittely ja siirtäminen eivät tapahdu itsestään. Tällä hetkellä resurssit ovat niukat. Lisäresursseja odotellessa selväksi on kuitenkin tullut, ettei tätä työtä tehdä turhaan: tuhoutumisen partaalla olevaa esineistöä on pelastettu ja kallisarvoista tietoa on saatu talteen viime hetkellä.

LAPPEENRANNAN MUSEOT FINNA

Kokoelmasiirron etenemistä voi seurata myös Finna -asiakasnäkömön kautta. Päivitetyt esinetiedot julkaistaan Finnassa viikoittain esineistön siirron edistytessä. Museon kokoelmiin voit tutustua osoitteessa:

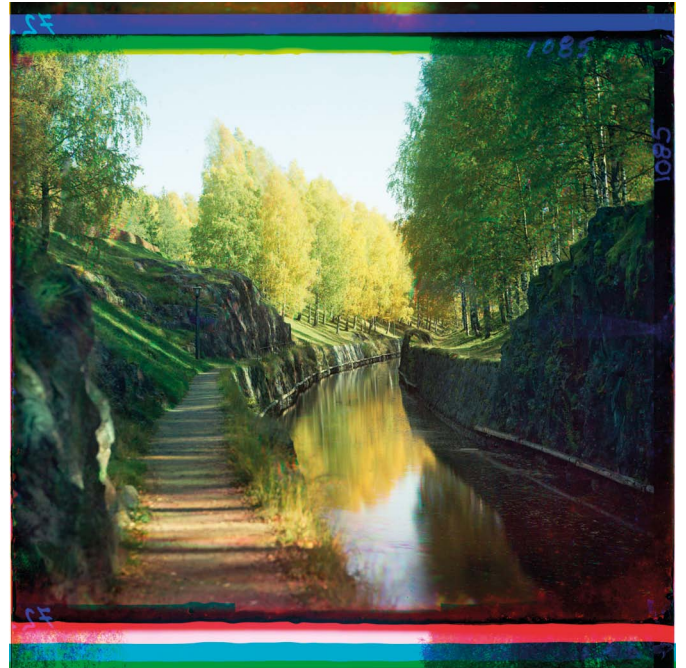
<https://lappeenrannanmuseot.finna.fi>

Etelä-Karjalan museon näyttelyt 2017

–2.4.2017

Väri on valoa - Saimaalta itään värivalokuvien

Venäläinen värivalokuvauksen pioneeri Sergei Prokudin-Gorski otti ensimmäiset värikuvansa Saimaan kanavalla Suomessa vuonna 1903. Etelä-Karjalan museon Väri on valoa -näyttelyssä esitellään kuvia muun muassa Saimaalta, Vienasta, Aunuksesta, Permistä ja Tveristä Prokudin-Gorskin kuvausmatkoilta vuosilta 1903 – 1915.

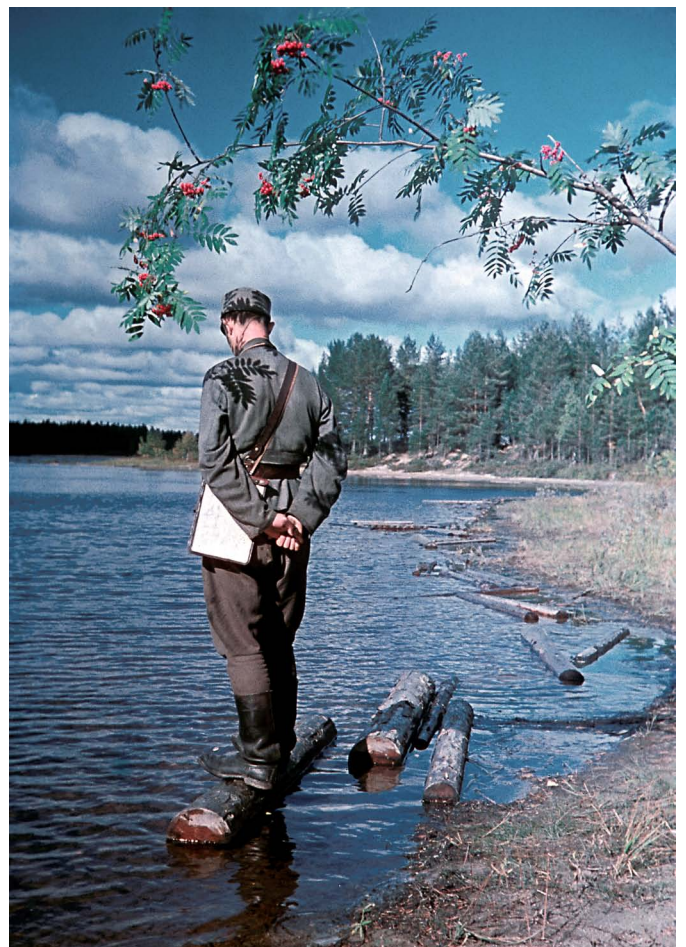
■ Saimaan kanavan kaunein paikka, 1903. Lauritsala.

22.4. – 5.11.2017

Sodan värit – värivalokuvia talvi- ja jatko- sodasta

Etelä-Karjalan museon näyttelyssä tutustutaan harvinaisiin värivalokuvuihin toisen maailmansodan ajalta. Aidoista sota-ajan värivalokuvista tehdyt suurennokset esittelevät vaikuttavalla tavalla sotavuosien elämän kirjoa niin rintamalla kuin rintaman takana. Talvisodan värivalokuvat ovat löytyneet vasta vuosikymmeniä sodan päättymisen jälkeen. Niiden kuvaajaksi on osoittautunut ruotsalainen Punaisen ristin sotälääkäri Carl-Erik Groth.

Näyttely koostuu Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran, yksityisten kokoelmien, Puolustusvoimien SA-kuva-arkiston ja Punaisen ristin kuvista.

■ Kirjailija, luutnantti Olavi Paavolainen Aunuksessa asemasotasyksynä 1942. Kuva: SA-Kuva/ Kim Borg.

■ Huuliharput soivat perääntyneiden venäläisten räjäyttämän Viipurin aseman raunioilla valtauksen paraatipäivänä. Kuva: SA-kuva/ Erik Blomberg. Reprokuva: Museo Militaria/ Sirkka Ojala.

25.11. – 8.4.2018

Suur-Merijoen kartano – jugendin helmi

Viipurin lähellä sijainnut Suur-Merijoen kartano valmistui 1903. Sen rakennutti pietarilainen liikemies Maximilian Neuscheller. Arkkitehtitoimisto Gesellius-Lindgren-Saarinen toteutti yllällisen kokonaistaideteoksen huonekaluja ja tekstiilejä myöten. Nykyisin menneestä loistosta ovat jäljellä vain sammutuneet rauniot.

Näyttelyssä perehdytään kartanon tarinaan ja sen ainutkertaiseen esineistöön. Esillä on huonekaluja, sisustusesineitä ja veistoksia sekä museoiden että keräilijöiden kokoelmista. Lisäksi kävijä voi tutustua upeisiin arkkitehtisuunnitelmiin ja valokuviiin. Näyttely on Tampereen Museo Milavidan tuotama.

■ Eliel Saarinen, Suur-Merijoen halli, taustalla musiikkihuone, 1902. Documents Architecture Moderne.

Haluatko pukeutua kansallispukuun?

Se on nyt mahdollista, sillä Etelä-Karjalan museossa on lainattavissa Lappeen kihlakunnan miehen puku.

- Käyttökerrasta peritään huoltovastiketta 100 €/kerta.
- Lappeen miehen puvun omistaa Etelä-Karjalan maakuntayhdistys. Puvun huoltovastike on jäsenille 80 €/kerta.
- Puvun koko on 52-54.

Tiedustelut, vuokrausehdot ym.
konservaattori Eira Räisänen
puh. 040 130 9214, 05 616 2265
[eira.raisanen\(at\)lappeenranta.fi](mailto:eira.raisanen(at)lappeenranta.fi)

